

نصراً... ابراهیمی، معاون اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان بوشهر از ثبت حماسه «زنان زلزه» در فهرست میراث ناملموس کشور خبر داد. ابراهیمی با بیان این که بوشهر از گذشته تا حال در حوزه مقاومت پیشرو بوده و یکی از مقاومت های استان که در تاریخ ماندگار است، ولی متأسفانه کمتر به نسل جوان منتقل شده بود، مبارزات زنان زلزله در روستای گیسکان در کوه های زلزله بوده، ادامه داد؛ این برنامه ریزی با مسئولان و تشکیل پرونده این حماسه در میراث ناملموس کشور به ثبت رسید.

ایران ۱۴
IRAN
یکشنبه ۲۳ مهر ۱۴۰۲ شماره ۶۶۴

ایران
I R A N

یکشنبه ۲۳ مهر ۱۴۰۲ شماره ۶۶۰۶

مجتبی ابراهیمی | گروه ایران

میراث فرهنگی هر کشوری بیانگر هویت مردمان آن سرزمین است، بنابراین باید برای حفظ و نگهداری آن از هیچ کوششی دریغ نشود. بر همین اساس ضرورت توجه حقوق‌دانان به موضوع میراث فرهنگی، حقوق زمین‌مانده در این حوزه را نمایان می‌کند. باید بپذیریم که حقوق میراث فرهنگی به عنوان یک شاخه از حقوق در کشور جدی گرفته نشده و اثر این موضوع را در تنهایی و عزلت به سر بردن میراث فرهنگی می‌توان یافت.

در برخی زمینه‌ها اگر خسارتی وارد شود متوجه مسائل رفقه‌شدنی نظیر موضوعات مالی است اما در میراث‌فرهنگی خسارت‌ها جبران‌ناپذیرند، زیرا تمام سبک‌های بعدی را هم در بر گرفته و متضرر خواهند کرد. در قانون ۱۳۹۰ مربوط به اموال دائمی پیش‌بینی شده است که تمام دستگاه‌های مالی دولت نسبت به اموال خاصی که اختیار دارند باید آیین‌نامه‌های اختصاصی خودشان را داشته باشند، مانند نیروهای نظامی که اموالی نظیر سلاح ... دارند. یکی از این دستگاه‌ها که باید آیین‌نامه داشته باشد سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری است. از سال ۱۳۹۱ تا سال ۱۳۹۸ چنین آیین‌نامه‌ای تدوین نشده بود و اموال تاریخی، فرهنگی، ماندگار اموال ثبت و ضبط می‌شد.

نبود این آیین نامه یک خلأ است که خسارت های زیادی را در این سال ها در بر داشته و به آثار تاریخی لطمه زده است.

در حوزه میراث فرهنگی با موضوعات جدیدی مواجه هستیم. به نظر گرفتن چیزی به عنوان اثر فرهنگی - تاریخی یک بدیده معاصر است، زیرا موضوع میراث فرهنگی که با موضوعات گه گاه سرسرا دارد، خودش نمی‌نست. تمام علوم که با موضوعات میراث فرهنگی سرگرا دارند نظیر مردم‌شناسی، باستان‌شناسی ... با موضوعات گه گاه سرسرا دارند اما باستان‌شناسی جوان هستند، پس در حال تغییر و تحولند یعنی آنچه به عنوان علم باستان‌شناسی ۶۰ سال پیش شناخته می‌شد، امروز حتی علم هم‌شمرده نمی‌شود. این علوم هرچه به جایز گرام دارند متوجه قلمروهای وسیع‌تر و عام‌تر بیشتری می‌شوند. عنوان میراث فرهنگی ابداً فوقی، علم و رلی دارد، ولی موضوع جدیدی است و همچنان نکات جدیدی راجع به آن به‌دست می‌آید که

موضوعات حقوقی را هم شامل می‌شود. به عنوان مثال، روزگاری فقط محوطه تخت جمشید در نظر گرفته می‌شد اما امروز باتوجه به منظر فرهنگی تمام دشت مرد دشت جزئی از آن و به آن مربوط

می‌شود و تمام مسائل حقوقی را از دبر می‌گیرد. حال به دلیل مختلف از جمله پیچیدگی‌های میراث فرهنگی از نظر حقوقی به‌شدت نیازمند توجه حقوقدانان به موضوع میراث فرهنگی هستیم. این کتابش حقوقی در مسائل میراث فرهنگی صورت گرفته و می‌توان گفت برای کل جهان دانش و این تنها مشکلات داخلی را نمی‌داند. در ایران بیش از ۲۰ هزار محوطه تاریخی و یک میلیون بنای تاریخی وجود دارد. به عنوان مثال این میزان در مقایسه با کشور اتریش که ۷۰۰ محوطه تاریخی دارد ۳۰۰ برابر است. قدیمی‌ترین آثار فرهنگی اتریش مربوط به رومن‌ها و بیش از ۲۰۰۰ سال پیش است، در حالی‌که در ایران ۱۴ هزار سال پیش به امروز می‌رسد. میراث فرهنگی وجود دارد. در تمام کشورهای دنیا نه تنها در یک مقطع آثار تاریخی وجود دارد اما در ایران بلاقطع در یک وسعت جغرافیایی وسیع آثار تاریخی وجود دارد. از این رو باید به این نکته توجه شود، زیرا با موضوعی طرف هستیم که در مقیاس جهانی تمام مسائلی که هر گوشه از جهان به لحاظ حقوقی با موضوع میراث فرهنگی با آن مواجه باشد حتما ما هم با آن مواجهیم. میراث این کتاب‌ها برای دانشجویان معماری، باستان‌شناسی، تاریخ و سایر رشته‌های مرتبط با میراث فرهنگی و باستان‌شناسی، به‌شماره بسیار می‌باشد.

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.

همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع ۹×۹ تکرار نشده باشد.

			Y	1				
		Y			Λ			
	1	6				9		
6			5				9	
1				4				Λ
	3				9			1
		2				5	Y	
			4			Λ		
				5	3			

			၆	၂			
		၇			၂		
		၆			၇	၂	
	၈			၇			၇
၈			၂				၁
၇			၇			၆	
	၂	၈				၁	
		၇		၈			
			၂	၈			

1	3	5	9	8	1	1	2	7				5	9	7	5	1	8	1	3	4	2
1	7	1	5	3	5	9	8	1				3	2	8	4	9	5	5	1	7	
8	4	9	7	1	2	5	6	3				5	1	4	2	7	3	8	9	6	
2	9	5	8	6	7	3	4	1				9	5	3	1	5	2	7	8	4	
7	5	1	3	4	1	7	5	8				4	8	1	7	5	9	5	2	3	
4	8	3	2	9	1	7	9	6				7	5	2	3	8	4	1	5	9	
5	3	7	4	2	5	8	1	9		3	5	7	2	4	5	8	3	7	9	6	
9	1	4	5	6	7	8	3	2		1	4	5	9	6	3	2	1	2	3	5	
5	2	8	1	9	3	7	6	4		8	1	3	5	9	2	4	6	7	8	9	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80																				

S	9	I	V	3	2	F	A	S	I	3	9	2	V	I	3	F	S	A	
F	A	9	I	V	2	F	A	F	9	A	S	F	I	2	F	A	V	I	
3	2	F	A	V	I	F	A	2	V	F	S	F	I	2	F	A	V	I	
A	F	I	V	S	9	3	2					2	I	F	A	S	9	V	F
V	S	2	F	A	F	I	V					V	S	9	F	I	2	A	S
I	3	9	2	F	A	S	I					3	F	A	S	9	V	I	2
F	V	3	A	2	9	S	I	F				A	9	F	V	I	3	S	2
9	I	A	S	F	3	2	V	F				F	3	2	A	S	9	V	F
2	F	S	F	I	V	3	A	9				I	V	S	2	F	A	3	9

[illegible]

از حدود ۳۰ سال پیش تلافیل سران رشت محل ورود زباله این شهر و پهنه مرکزی شهرستان بود. در این سه دهه بالای عظیمی بر سر منطقه بکر و جنگل سران آمد و با این که بارها در مورد ورود شیرابه زباله به حلق محیط زیست و آلوده شدن آب های زیرزمینی و از بین رفتن گیاهان و موجودات زنده هشدار داده شده بود اما بی توجهی ها روزگار سران را سیاه کرده بود. درخواست ها و فشارها آن قدر نداشت تا این که در سال ۱۴۰۱ پروژه بهسازی محل دفن زباله در سران رشت به اجرا درآمد.

در همین رابطه شهرداری رشت با بیان این که آبان ماه ۱۴۰۱ قراردادی با پیمانکار این پروژه به مبلغ ۱۰۷ میلیارد تومان برای پوشش محل دفن زباله منعقد شد، به جام جم می‌گوید: «با توجه به این که معضل زباله‌های

هفته‌های اول مسئولیت خود در استانداری برای رفع این مشکل ورود و دولت سیزدهم را نسبت به مشکل ۴۰ ساله سروان مطلع کرد. بعد از این اتفاقات، عباسی در جابجاء استاندار گیلان و به نمایندگی از دولت از اوایل ۱۴۰۱ کارهای سروان را به‌صورت ویژه در دستورها قرار داد و با پیگیری مسئله و برگزاری جلسات مختلف به محرم‌الحمده رسید که آخرین روزهای سال گذشته در جمع مردم حاضر شده و گفت: «از سال ۱۳۶۲ تصمیم‌های غیرکارشناسی برای دفن زباله در منطقه سروان رشت انجام گرفت و این مکان تبدیل به محل دفن زباله شد. از ابتدا قرار نبود که زباله‌ای در این مکان دفن شود بلکه مردم قرضه بود که زباله در این محل مدیریت شود. به این ترتیب بنا به هر دلیلی این ارت به جامانده از گذشتگان و شرایط نامناسب سروان به دولت سیزدهم رسید اما در کمرترین زمان آن را حل می‌کنیم»

احمد هاشمی | گروه ایران

به اقتصاد دریا پایه می شود تا توسعه اقتصادی استان های حاشیه شتاب بیشتری به خود گیرد.»

یک نکته در مورد ساحل نشینان شمال ایران، حائز اهمیت است و آن هم این است. که آن تغییرات دروای خزر را به عنوان یکی از ویژگی های بارز و پدیدای قبول کرده اند. بر همین اساس بررسی نوسانات آب این دریاچه از سال ۱۳۲۰ میلادی بر مبنای قدیمی ترین ایستگاه ترازسنجی آغاز شد. سطح آب دریاچه طی سال های ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۶ به طور کلی روندی کاهش یافته و به پایین ترین سطح خود در سال ۵۶ رسید پس از آن در دهه ۶۰ و ۷۰ سطح آب نزدیک به ۲/۵ متر افزایش یافت که این روند تا سال ۱۳۷۴ ادامه پیدا کرد. پس از آن تا امروز سطح تراز آب خزر دو متر متغیر گاهی باقی مانده است.

مدیرکل هواشناسی مازندران با بیان این‌که عمده دریاخانه‌های تأمین‌کننده آب دریای خزر، دریاچه شورخشت هستند، معتقد است که دو سوم آب دریاچه شورخشت به دریا می‌ریزد و وجود دریا به نفع کشاورزی و دامپروری و ماهی‌روداد و مطالعات نشان می‌دهد که خزر آن قدر کوچک شده که به دو قسمت تقسیم شده و بیشترین خسارت آن مربوط به ایران می‌شود. محمد رضوی با تأکید بر این‌که اگر نخواهیم با اقلیم سازگار شویم، آسیب‌های بیشتری خواهیم دید و گفت: «باید در گامی اول و شرایط کمی به آن توجه کرد. دوم برداشت و به منابع زیرزمینی فشار بیاوریم و باید پذیرفت که کشورهای حوزه شرق دریای خزر این تغییرات و نوسانات آسیب بیشتری می‌بینند. ایران در لبه و مرز خشکسالی و اقلیم بیابانی قرار دارد و رود در نتیجه به عتق هواشناسان، دمای هوا هر سال ۱ تا ۲ درجه گرم‌تر می‌شود.»

«نتایج بررسی‌های این مرکز نشان می‌دهد سطح آب در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ حدود ۲۶ سانتی‌متر کاهش یافته و سال ۱۴۰۰ نیز سطح آب این دریا ۲۴ سانتی‌متر نسبت به سال قبل تر پایین رفته بود. در مجموع طی دو سال اخیر ۵۰ سانتیمتر افت سطح تراز اتفاق افتاده است.»

اینها بخشی از حرف‌های مدیر مرکز مطالعات و تحقیقات دریای خزر است که با بیان این‌که مطالعه روی رفتار نوسانی پیرا بنگار این موضوع است که از حدود ۱۷ سال پیش یعنی ۱۳۸۵ نوسان سطح آب دریا، سالانه ۱۰ سانتیمتر کاهش یافته، به جام جم می‌گوید: «حوضه آبریز خزر ۳/۵ میلیون کیلومتر مربع وسعت دارد و حدود ۵ درصد از آن سهم ایران است. مهم‌ترین عوامل منابع تأمین‌کننده آب دریاچه مسائل اقلیمی است و راه وقتی نگاه می‌کنیم سایر محدودده‌ها هم از دره‌های کشور دیگر قرار می‌گیرد، منتهی که حوضه که همسایگان ما وسعت آب و دواپی، و رفتاری آنها سهم زیادی در تأمین آب دریاچه دارد.»

سیده معصومه بنی‌هاشمی با اشاره به این‌که تغییرات اقلیمی، خشکسالی‌ها، کاهش بارندگی، دست‌اندازی به طبیعت و منابع آب بیش از دیگر عوامل سبب شده تا خزر بیش از هر زمانی دیگر طی دو دهه اخیر به عقب کشیده شود این درحالی است که کاهش آب ورودی به دریای خزر که بخشی عمده‌ای از آن از طریق رودخانه ولگا تأمین می‌شود نیز این دریاچه بسته را دستخوش چالش‌هایی کرده، ادامه می‌دهد:

«وجود ذخایر فراوان موجب شده تا دریای خزر برای کشورها حاشیه آن از جمله ایران و استان‌های شمالی مرتبه‌های فراوانی داشته باشد. از این رو توجه

